

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΔΝΤ, ΧΡΕΟΚΟΠΗΣΕ...

Οι διαδηλώσεις διαμαρτυρίας διαδέχονται η μία την άλλη...
► ΕΡΑ

το κυκλοφορούν χρήμα σε πέσο. Τα αποτελέσματα ήταν θετικά στην αρχή. Χρήμα από το εξωτερικό άρχισε να εισρέει, καθώς η χώρα εκμεταλλεύτηκε τη συμφωνία Μπρέντι για αναχρηματοδότηση του χρέους της και το ΑΕΠ αυξήθηκε σε μόλις τρία χρόνια κατά 25%. Το 1995, όμως, η οικονομία της Αργεντινής δέχθηκε τους πρώτους κραδασμούς που απέδειξαν πόσο εύαλωτο ήταν το σύστημα του Καβάγιο.

Η οικονομική κρίση ξεκίνησε από το Μεξικό. Οι πιστωτές -κυρίως Αμερικανοί-, για τους οποίους η Λατινική Αμερική θεωρείτο μία αγορά, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη και τόσο πολύ οι ιδιαιτερότητες των χωρών, άρχισαν να αποσύρουν χρήματα και να κόβουν τις πιστώσεις.

Το ύψος του χρέους της το 2001 έφτανε στα 102 δισ. δολάρια, ενώ η Ελλάδα αυτή τη στιγμή έχει χρέος 340 δισ. δολάρια

Αυτό με τη σειρά του οδήγησε σε πιέσεις προς τις επιχειρήσεις της Αργεντινής να αποπληρώσουν τα δανειά τους και παράλληλα να δημιουργείται στην κοινωνία της Αργεντινής μία ανησυχία για το κατά πόσο είναι ασφαλή τα χρήματά τους στις τράπεζες.

Ετσι ξεκινά ένα φαύλος κύκλος πιστωτικής στενότητας και μαζικών αναλήψεων, με την Κεντρική Τράπεζα της χώρας να μην μπορεί να τυπώσει νέο χρήμα, εκτός αν το αντάλλαζε με δολάρια... Για καλή της τύχη όμως, η κρίση στο Μεξικό δεν διήρκεσε πολύ. Στα τέλη της δεκαετίας του '90, η χώρα ήταν μπροστά σε μία νέα κρίση, με το πρόβλημα να ξεκινά από την ισοτιμία του πέσο με το δολάριο. Το αμερικανικό νόμισμα άρχισε να ενισχύ-

εται σημαντικά έναντι του ευρώ, ενώ την ίδια στιγμή η Βραζιλία αντιμετώπισε οικονομική κρίση που προήλθε από τη Ρωσία και υποχρεώθηκε να υποτιμήσει το ρεάλ. Η Αργεντινή τη δεδομένη χρονική στιγμή δεν είχε τη δυνατότητα νομισματικών ελιγμών. Το αργεντινικό πέσο είχε σταθερή ισοτιμία με το δολάριο, όχι όμως με το βραζιλιάνικο ρεάλ, ούτε με το ευρώ. Και λοιπόν..., θα αναρωτηθεί κανείς. Βραζιλία και Ευρώπη ήταν οι δύο μεγαλύτεροι εμπορικοί εταίροι της Αργεντινής. Ξαφνικά οι εξαγωγές της χώρας υπέστησαν καθίζηση, αφού τα προϊόντα της έγιναν πλέον πανάκριβα.

Υφεση και λιτότητα

Η οικονομία άρχισε να βυθίζεται στην ύφεση, οι αγορές έχασαν την εμπιστοσύνη τους, με αποτέλεσμα να περιοριστούν οι πιστώσεις. Η κυβέρνηση πήρε σκληρά μέτρα λιτότητας, περιορίζοντας τον προϋπολογισμό της ώστε να μπορεί να εξυπηρετεί το εξωτερικό χρέος... Η κυβέρνηση Μένεμ είχε παραλύσει και ετοιμαζόταν για την «έξοδο». Πριν από την έξοδο, όμως, σύντηψε ένα ακόμη δάνειο ύψους 12 δισ. δολαρίων με το ΔΝΤ. Το 1999, ο Μένεμ αποχωρεί και αναλαμβάνει την εξουσία **Φερνάντο ντε λα Ρούα** με μια νεοκεϊνσινή ατζέντα για την οικονομία. Ωστόσο, συνέχισε την πολιτική του προκατόχου του και το 2001 υπό το βάρος του εξωτερικού χρέους παγώνει τις καταθέσεις στις τράπεζες, προκαλώντας κύμα αντιδράσεων.

Οι καταθέτες έχασαν τα τρία τέταρτα των χρημάτων τους, αλλά το χειρότερο ήταν ότι οι επιχειρήσεις που είχαν δάνεια σε δολάρια ξαφνικά βρέθηκαν με ένα τεράστιο επιπλέον χρέος. Αποτέλεσμα να κλείνουν η μία μετά την άλλη. Οι πολιτικές λιτότητας (καλή ώρα σαν να λέμε Ελλάδα) πάγωσαν τις οικονομικές δραστηριότητες, η ανεργία εκτοξεύτηκε στα ύψη φτάνοντας στο 25% και το ΑΕΠ μειώθηκε από το 1998 μέχρι το 2002 κατά 18%. Η ισοτιμία του πέσο από 1 προς 1 έπεσε σε 4 προς 1 και η χώρα βρέθηκε σε απομόνωση χωρίς πρόσβαση στις αγορές.

Το «οικονομικό θαύμα», όπως το αποκαλούσε η Παγκόσμια Τράπεζα, είχε καταρρεύσει. Ο Ντε λα Ρούα εγκατέλειψε το προεδρικό μέγαρο με ελικόπτερο. Μετά την παραίτηση Ντε λα Ρούα θα ορκιστούν διαδοχικά άλλοι τρεις πρόεδροι, με τελευταίο τον **Νέστορ Κίρχνερ**. Το χρέος της Αργεντινής από το

Ανθρωποι κάθε ηλικίας ξεσπούν σε μαγαζιά και τράπεζες... ► ΕΡΑ

«Κλέφτες, γυρίστε σπίτια σας», λέει το σύνθημα στον τοίχο... ► ΕΡΑ

1993 μέχρι το 1998 ανήλθε στο 41% από 29% του ΑΕΠ, ενώ όταν επίλθε η χρεοκοπία είχε φτάσει στο 62% του ΑΕΠ, ποσοστό που συγκρινόμενο με το χρέος της Ελλάδας (158%) μοιάζει εύκολα διαχειρίσιμο. Το ύψος του χρέους το 2001 έφτανε στα 102 δισ. δολάρια. Η Ελλάδα αυτή τη στιγμή έχει χρέος 340 δισ. δολάρια. Το 1998 η Αργεντινή είχε φτάσει να δανειζεται με 10,5% πάνω από τα αμερικανικά επιτόκια.

Στα χρόνια που ακολούθησαν, η Αργεντινή γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη και σε αυτό συνέβαλε η αναδιαπραγμάτευση του χρέους που κατάφερε ο Νέστορ Κίρχνερ με αρκετούς πιστωτές της χώρας, πληρώνοντας περίπου το ένα τρίτο του χρέους. Το χρέος προς το ΔΝΤ πάντως ύψους 9 δισ. δολαρίων εξοφλήθηκε ολόκληρο. Για την ιστορία να πούμε ότι η ισοτιμία του πέσο με το δολάριο παραμένει στο 1 προς 4. ■

Ακόμη εκτός αγορών

ΑΚΟΜΗ και σήμερα η Αργεντινή είναι εκτός αγορών. Η χώρα βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με το «κλαμπ του Παρισιού» (οργανισμό που αποτελείται από επενδυτές από Β. Αμερική, Ευρώπη, Ρωσία και Αυστραλία) για την αποπληρωμή δανείου ύψους 6,8 δισεκατομμυρίων ευρώ, το οποίο έχει μείνει σε εκκρεμότητα από το 2001.

Οι συγκεκριμένοι επενδυτές δεν είχαν δεχθεί τότε την πρόταση του Νέστορ Κίρχνερ για διαγραφή μέρους του δανείου. Με τους τόκους, το ποσό σήμερα έχει φτάσει τα 9,5 δισεκατομμύρια δολάρια.

Διαφωνία

Οι δύο πλευρές μέχρι στιγμής διαφωνούν στο χρόνο αποπληρωμής των δανείων. Το κλαμπ θέλει αποπληρωμή σε 18 μήνες, ενώ η Αργεντινή ζητά 5 με 6 χρόνια. Η πρόεδρος της Αργεντινής Κριστίνα Φερνάντεζ θέλει να κλείσει η εκκρεμότητα, ώστε η χώρα να επιστρέψει στις αγορές και να βρει κεφάλαια για νέες επενδύσεις. Επικεφαλής των διαπραγματεύσεων έχει τοποθετηθεί από την κυρία Φερνάντεζ ο Αρμάντο Μπουονντού, υπουργός Οικονομικών της χώρας, ο οποίος κατάφερε πέρυσι και έκλεισε συμφωνία για την αποπληρωμή δανείων ύψους 12,9 δισεκατομμυρίων δολαρίων, που επίσης ήταν σε εκκρεμότητα από το 2001. ■

Η σημερινή πρόεδρος της Αργεντινής Κριστίνα Φερνάντεζ.

Διαδηλωτές με κουκούλες έτοιμοι για συγκρούσεις με την Αστυνομία. ► ΕΡΑ